

ЛЕНИНГРАДСКИТЕ МАЙСТОРИ

Това безспорно бе най-значителното събитие на фестивала. Такова бляскаво „съвпадение на върхове“ — диригентски и инструментални — е наистина рядкост, която сама по себе си вече предполага сигурен успех дори при рискове в репертоара и неговото тълкуване. А рискове Симфоничният оркестър на Ленинградската филхармония и неговият диригент Юрий Темирианов бяха поели и то не един. Преди всичко с „рамките“ на своето цялостно представяне — Третата симфония от Прокофиев и Шеста от Шостакович, и двете почти (или никак?) неизпълнявани у нас. Риск (като вероятност, предположение) носеше и съчетаването на произведения, изискващи твърде различна нагласа и умения (например скитното построение на „Ромео и Жулиета“ и „Кармен“, противопоставени на останалата програма), а диригентът е твърде млад, за да разчита на собствената си ру-

тина при прегрешения в репертоарния диапазон. Фактът, че и двата риска ленинградчани преодоляха дори не незабележимо, а с равностоен блясък на покритието, потвърждава една интерпретаторска класа, която вдъхва основателен респект и възхищение.

Ако Темирианов бе продиринжил само откъсите от „Ромео и Жулиета“ (с показателно за наклонностите му съчетание от двете Прокофиеви сюити), „Кармен“ на Бизе — Щедрич, „Дафнис и Хлое“ на Равел и „Руслан и Людмила“ на Глинка (последните две на бис), би следвало да се възкликне: „Какъв чудесен театрален диригент! Каква логична драматургическа и одухотворена сценична мисъл! Каква несъмнена дарба на артист-режисьор — да изиграе тия ко, умно и с една почти филмова в незабележимостта си изразителност на отсенките при подказване на състояния!“ И още: „Какъв чувстви-

телен оркестър! Лови детайла като че ли „от въздуха“! Правилно стоманено-пробивни фортиссими и чуливо-прозрачни пианиссими ей тъй, на шега, с привидно еднакви външни усилия! Какво разнообразие от солистични темпераменти — и при струнните, и при духовите, и особено при ударните (има предвид различните „вощи“ при ударната група в двете симфонии и в останалата програма)! Като особено характерни в тълкуването на „непрограмната“ музика бих посочила: великолепия, наситен по звук и мисъл трагичен финал в „анданте моско“ на Прокофиевата симфония; средната част на симфонията от Шостакович — с внушително динамично изграждане посредством редуване на контрасти: извънредно изискания, дискретен като метрична пулсация съпровод (а в концерта на В. Стоянов № 3 като че ли това е основният проблем за динамичното разнообразяване на

изложението); „пределното съмишление със солиста в „закачливите“ акценти от втората част на Прокофиевия цигулков концерт и др.

Ако една рецензия за симфоничен концерт предполага и опит за очертаване на най-важния момент се в профила на събитието, то бих посочила своеобразното съотношение диригент-оркестър, което обширната програма на двете вечери заедно с бисовете може да подкаже доста мотивирано. Един диригент „с виц“, с удивително умение неотклонно и същевременно гъвкаво „да поддържа дистанция“ от състава, който пък от своя страна носи като че ли идеалната нагласа именно за такова „дистанционно“, не „от упор“ отношение към себе си. Съотношението на хора, подчертано близки по своята изтъченост, в допир с изкуството, на творческо-музиканти, което присъгръща винаги придобива такъв

израз, че не може да дотегне с патетичността на поуките си към слушателя, а въздейства деликатно, събрано и същевременно пределно точно и ясно. Основания за подобни наблюдения даде не само Прокофиевата програма — която като етика, като тип изразителност най-плътнo приляга на споменатото съотношение. Основание даде и подборът на солистите: засл. артист на РСФСР Борис Гутников и изтъкнатият наш пианист Антон Димов, с тяхното майсторско „вписване“ в духа на изпълняваните творби.

Триумфи като концертите на Ленинградския симфоничен оркестър и неговия диригент и солисти придават на Маргеловските музикални дни човешка смисленост и професионален блясък, присъщи на най-значителните събития от междудушебен мащаб.

Розалия БИКС